

Notat

Arkivkode: 145
Saksnr. : 17/15305-12

Til :

Fra : Guri Årtun /v Budsjett og analyse

Dato : 10.11.2017

Kopi :

Svar på spørsmål vedrørende rådmannens forslag til økonomiplan 2018-2021 - notat nr 2

Etter framleggelsen av rådmannens forslag til økonomiplan 2018-2021 har det kommet noen spørsmål fra de politiske partiene. Dette er notat nr 2 med svar på spørsmål i forhold til enkelte tiltak i økonomiplan 2018-2021.

Spørsmål og svar:

1. Sandnes kommune legger opp til 3% driftsresultat – mens teknisk beregningsutvalg anbefaler 1,75%. Hva utgjør dette i kroner for 2018 og videre utover til og med 2021 å bruke teknisk beregningsutvalg sitt tall?

SVAR:

	2018	2019	2020	2021
Netto driftsresultat i kroner, rådmannens forslag	34 765	41 997	125 749	149 549
Netto driftsresultat i %, rådmannens forslag	0,7%	0,8%	2,4%	2,8%
Netto driftsresultat i kroner, 3 prosent	152 000	154 000	158 000	160 000
<i>Differanse i forhold til rådmannens forslag</i>	<i>-117 235</i>	<i>-112 003</i>	<i>-32 251</i>	<i>-10 451</i>

Netto driftsresultat i kroner, 1,75 prosent	88 500	90 000	92 000	93 500
<i>Differanse i forhold til rådmannens forslag</i>	-53 735	-48 003	33 749	56 049

I rådmannen forslag til økonomiplan 2018-2021 ligger netto driftsresultat mellom 0,7 prosent i 2018 økende til 2,8 prosent i 2021. Målet i prinsippdokumentet for sammenslåing av Sandnes og Forsand kommune er et netto driftsresultat på 3 prosent. Dersom 3 prosent legges til grunn i hele perioden må netto driftsresultat vært kr 117 millioner høyere i 2018 enn rådmannens forslag. For å få dette til måtte tilsvarende beløp bli tatt ut av tiltakslisten, evt høyere inntekter tatt inn.

Dersom teknisk beregningsutvalgs mål på 1,75 prosent skal legges til grunn vil man mangle om lag kr 90 millioner for hvert av de første årene, men i 2020 vil man ha kr 33,7 millioner til disposisjon økende til kr 56 millioner i 2021.

2. Hvis bystyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i Sandnes kommune i 2018, jfr eiendomsskatteloven §2 på 2 promille – hvor stor vil en eventuell helårsvirking bli for kommunen hvis den skrives ut på all eiendom i kommunen?

SVAR: Det er anslått at eiendomsskatt på bolig vil kunne gi inntekter på om lag kr 35 millioner. Eiendomsskatt på verk, bruk og næring med 2 promille er anslått å utgjøre kr 30 millioner.

Rådmannen vil presisere at KS anbefaler at taksering av eiendommer bør starte halvannet år før eiendomsskatt skal skrives ut. Det må blant annet avholdes en anbuds konkurranse i forkant av valg av takstmenn. Dersom takseringstiden blir for knapp vil det også kunne bli forskjeller i takstgrunnlagene som følge av at takster utført av ulike takstmenn ikke blir tilstrekkelig samkjørt.

3. Det er satt opp renhold med 2,2 millioner som vi går ut fra er en økning basert på dagens ramme. I budsjettet er det nå spesifisert renhold på hvert prosjekt – med kronebeløp. Vi ber om å få vite konkret hvor mange stillinger dette utgjør i forhold til dagens situasjon?

SVAR: Av økningen i renholds budsjettet på 2,2 millioner, gjelder 1,1 millioner helårseffekt for renhold i bygg som ble tatt i bruk i 2017. Økning i totalt renholds budsjett er fra kr 59 633 millioner til kr 61 833 millioner, fra 2017 til 2018. Kr 1,1 millioner, som gjelder bygg som tas i bruk i 2018, utgjør 2,2 nye årsverk.

Økningen i renholds budsjettet skal gå til renhold av følgende nye bygg:

Skeiane ungdomsskole

Kleivane barnehage

Langgata 72 og 76

Nytt rådhus

4. Vi ser at det ikke er oppført renhold på Lura BOAS – hva er grunnen til det?

SVAR: I Bo og aktivitetssentre utføres renholdstjenestene av egne ansatte. Ved utvidelser og nybygg legges kostnader til renhold inn som en del av driftskostnadene. Det er ikke lagt inn økte kostnader til renhold hos Lura BOAS som følge av ombyggingen da det her ikke er foretatt arealutvidelse som medfører økt renholdsbehov.

5. Vi ser i oversikten pkt. 7 over endringer i gebyr og egenbetaling at det foreslås en økning på 6,6% for foreldrebetaling i barnehage. Hvis vi legger konsumprisindeksen til grunn – hva utgjør det i økning i kroner for hver gruppe? Og hvor stor endring blir det i forhold til oversikten under drift B7?

SVAR: Dersom kommunal deflator på 2,6% legges til grunn vil sats for heltidsplass øke fra kr 2 730 i 2017 til kr 2 800 i 2018, en økning på kr 70. Det er kr 110 lavere enn foreslått maksimal pris for heltidsplass. En økning med kr 70 vil gi økte inntekter på kr 1,76 millioner, noe som er kr 2,78 millioner lavere enn ved bruk av foreslått makspris på kr 2 910.

En reduksjon i satsen fra kr 2 910 til kr 2 800 vil gi en høyere tilskuddssats til private barnehager. Økningen i sats vil være kr 1 210 per år og føre til økte kostnader på rundt kr 3,2 millioner i utbetaling til private barnehager.

Totalt vil en makspris på kr 2 800 i forhold til kr 2 910 føre til en kostnad for Sandnes kommune på kr 5,98 millioner.

6. I økonomiplan for 2017 – 2020 skriver rådmannen at en eventuell utvidelse av Hana skole må sees i sammenheng med bygging av ny skole på Skaarlia. Det står i saken at en eventuell ytterligere utvidelse av Hana skole til en B28 skole kan erstatte bygging av en ny skole på Skaarlia på kort og lang sikt. Er ikke dette en aktuell problemstilling lenger?

SVAR:

I høringsdokumentet ble det påpekt at det var fare for stor ledig kapasitet dersom Hana skole ble utvidet samtidig med ny skole i Skaarlia. Bakgrunnen for dette var blant annet knyttet til liten byggeaktivitet i Hana bydel 2016. Det er så langt i 2017 liten byggeaktivitet i Hana bydel. Prognosetallene for Hana bydel viser at skolene i Hana bydel vil kunne ta imot alle elevene i alle fall fram til 2023. Det vil likevel være viktig å følge nøye med på elevtallsutviklingen i Hana bydel. Byggeaktivitet er ikke det samme som befolkningsvekst.

Bygging av Skaarlia skole

Rådmannen opprettholder planen fra ØP 2017-2020 om bygging av ny Skaarlia B14-skole med ferdigstillelse i 2023. Som høringsinstanser påpeker, er det byggeaktivitet i Austrått bydel generelt og i nærskoleområdet til Skaarlia skole spesielt.

Det vil være viktig å følge nøye med på elevtallsutviklingen i Austrått bydel. Dersom elevtallet øker vesentlig mer enn prognosene tilsier, kan det bli aktuelt å framskynde byggingen av Skaarlia skole.

Utdanningsdirektoratet har til behandling søknad om etablering av Skaarlia friluftsskole med plass til 392 elever og 14 klasser. I henhold til prosedyrene vil søknaden bli avgjort innen februar 2018.^[1] Dersom det blir etablert en friskole i Skaarlia, kan det få betydning for tidspunktet for bygging av ny kommunal skole i Skaarlia.

Det er flere usikkerhetsmomenter i dette spørsmålet.

- Elevtallsveksten i Austrått bydel generelt og i nærskoleområdet til Iglemyr og Skaarlia skoler ser ut til å være høyere enn prognosene
- Elevtallsveksten i Hana bydel – ser ut til å være lavere enn prognosene – Dette henger sammen med lav byggeaktivitet
- En eventuell etablering av en friskole i Skaarlia

Tekstdelen i ØP 2018-2021 er derfor forskjellig fra ØP 2017-2020.

7. L1 Kommunale boliger – justering husleie. Her ser vi at det er en økning fra 384 i 2018 til 2700 i 2021. Er dette kun økning i antall boliger som utgjør veksten – eller ligger det inne justering utover dagens vedtak?

SVAR: Dette tiltaket gjelder kun prisøkning på eksisterende boliger. Økning i antall boliger er ikke tatt med her. Husleie i kommunale boliger er tilsvarende husleie for omsorgsboliger se [vedlegg – egenbetalinger – Levekår i økonomiplanen 2018-2021](#).

8. L25 Det er foreslått å øke inntektskravet for husleiebudsjettet i takt med at boligene blir anskaffet. Betyr det at en øker kravet utover dagens vedtak pr bolig, eller er det kun økning i boligmassen som utgjør økningen fra 1 400 i 2018 til 9 600 i 2021?

SVAR: Tiltaket er en følge av økt antall boliger og kun dette. «Sats» per bolig er uendret i perioden.

9. I budsjettet til fylkeskommunen er det beskrevet at kommunal- og moderniseringsdepartementet stilte et nasjonalt valgdatasystem til disposisjon gratis for kommunene og fylket. Er dette tatt hensyn til i post F28? Det er oppført utgifter til IT-og vaktmestertjenester der?

SVAR: Kommunal- og moderniseringsdepartementet har stilt valgsystemet EVA til gratis disposisjon for kommunene. Midlene som er satt av i økonomiplanen er til dekning av de store utgiftene kommunen blant annet har til kjøp og leie av datamaskiner og scannere, support og rigging (både intern og eksternt), kurs og opplæring. Det er her snakk om datautstyr til bruk ved forhåndsstemmemottak, i valglokale valgdagen og til scanning i etterkant.

---

^[1] Utdanningsdirektoratet skriver på sine hjemmesider: *Søker vil som hovedregel få avgjort sin søknad innen 1. februar året etter, forutsatt at søknad er fullstendig og all etterspurt dokumentasjon er vedlagt.* <https://www.udir.no/utdanningslopet/private-skoler/soke-om-a-starte-en-friskole/#svar-pa-soknaden>

Det er også store utgifter knyttet til vaktmestertjenester i forbindelse med montering/demontering av utstyr i valglokalene og utkjøring av materiell til stemmelokalene.

10. Kan Sandnes første året etter sammenslåing med Forsand innføre eiendomsskatt med en opptrappingsplan – starte på den valgfri promillesats og øke denne i overgangsfasen før eiendomsskattesatsen er samkjørt for de to kommunene?

SVAR: Svar kommer i senere notat

11. Tidlig innsats – hvor mye har vi fått i rammetilskudd til tidlig innsats i skolen? Og hvor mye i øremerka tilskudd til skole?

SVAR:

Tusen kroner

Øremerker tilskudd fra UDIR:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Barneskole									
Økt lærerinnsats for 1.-4. trinn	0	0	3 600*	10 800	18 800	18 800**	18 800**	18 800**	18 800**
Læreeffekt 1.-4. trinn	0	0	0	828*	1 700	1 700**	1 700**	1 700**	1 700**
Fra rammetilskudd									
Tidlig innsats	0	0	0	0	2 000	6 000	6 000	6 000	6 000
SUM	0	0	3 600	11 628	22 500	26 500	26 500	26 500	26 500

Tusen

kroner

Øremerker tilskudd fra UDIR:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ungdomsskole									
Tilskudd for økt lærertetthet***	3 700*	9 100	9 400	9 600	5 800***	0	0	0	0

- *Høsteffekt – ordningen gjelder fra nytt skoleår
- ** I 2018 øker tidlig innsats som er tildelt i rammetilskudd fra kr 2 millioner i 2017 til 6 millioner i 2018
- *** Våreffekt – ordningen er faset ut fra nytt skoleår i 2017

12. Hvor mye er det mulig å spare på barn fra andre kommuner ved å markedsføre våre egne barnehager?

SVAR:

I vedtatt budsjett for 2017 ble det lagt inn kr 200 000 til markedsføring av egne barnehager. Det ble også lagt inn innsparinger på kr 2 millioner i 2017, økende til kr 3 millioner i 2018 og kr 4 millioner i 2019.

Følgende tiltak er iverksatt for å få innbyggere i Sandnes til å velge barnehage i kommunen:

- Opptaksansvarlig veileder alle søkere om ledige barnehageplasser med fokus på å kunne tilby en barnehageplass søkere vil ha.
- Kommunen legger vekt på å holde de mest etterspurte barnehageplassene åpne. På den måten kan det tilbys barnehageplasser hvor det er etterspørsel.
- Fra januar 2018 vil det lyses ut flere barnehageplasser med sikte på å rekruttere søkere direkte til kommunens barnehager slik at de ikke går til barnehager i nabokommuner.

Det er ikke realistisk at alle barna med plass i andre kommuner kommer tilbake til Sandnes. Mange av barna som går i barnehager i andre kommuner har søkt plass der på grunn av type barnehage som tilbys. Sola har mange sandnesbarn i The Childrens House, som er en internasjonal barnehage, eller i SiS barnehagen ved universitetet. Stavanger har mange sandnesbarn i British Pre School. Dette er barnehagetilbud som ikke tilbys i Sandnes.

I 2016 var differansen på sandnesbarn i andre kommuner og andre barn med barnehageplass i Sandnes på 66 barn, 28 små og 38 store, noe som utgjør 4 avdelinger. Det ville kostet Sandnes kommune om lag kr 7,6 millioner å ha disse barna i barnehager i Sandnes fordelt mellom kommunale og private. I beregningen er det forutsatt at det å få inn disse barna ikke hadde utløst behovet for å bygge nye barnehager. Kostnaden ved å ha disse 66 barna i andre kommuner er kr 10 millioner. Besparelsen ved å ha disse barna i barnehage i egen kommune ville vært på kr 2,4 millioner. Fra 2018 ventes ny bemanningsnorm å tre i kraft. Dette vil føre til økte kostnader i sandnesbarnehagene og reduserer en eventuell besparelse. Dette fordi barnehagene i Sandnes nå må øke sin bemanning mens vi allerede betaler satser som tilsvarer slik bemanning ved betaling til andre kommune.

13. Hva er forventa inntekter til parkeringsanlegget etter 5 års innkjøring? (Slik det ligger nå så er inntektene lavere enn utgiftene i 2021, vil det også være det etter 5 års innkjøring? Hvor mye er kapitalkostnadene på p-anlegget?)

SVAR: Inntekten etter erfaringsbasert 5 års innkjøringsperiode er grovt beregnet til å utgjøre årlig størrelsesorden kr 2,8 – 3,1 millioner. Inkludert estimerte finansutgifter er det estimert at anlegget har et lite overskudd i det 6. hele driftsåret med kr 250 000 – kr 350 000. Nettoinvesteringen er kalkulert med finansutgifter gjennomsnittlig i størrelsesorden kr 850 000. I egen sak om byggeprogram for prosjektet vil også samlet finansiering inkludert bruk av bundet fond frikjøpparkering fastsettes av bystyret. Tilsvarende fastsettes der innretningen av bruken av anlegget, herunder prising av avgiftsparkeringen, muligheter for salgsinntekter fra abonnementskort, jamfør

bestemmelser i parkeringsforskrifter, momskompensasjonsloven og forskrift om frikjøpparkeringsfondet.

14. Hva er rådmannens videre intensjon med å ta ut Malmheim skole?

SVAR: Malmheim skole må moderniseres og utvides. Prosjektet ble først kalkulert til kr 48 millioner i økonomiplan 2016-2019. I økonomiplan 2017-2020 ble det lagt inn kr 61,8 millioner til modernisering og utvidelse til en fullverdig B7 skole med plass til 196 elever. Nye kalkyler viste at kostnadene ville utgjøre kr 123 millioner. I skolebehovsplanen 2018-2021 viser prognosen for Malmheim skole et elevtall på mellom 94-113 elever i perioden 2020-2029. En fullverdig B7 skole med plass til 196 elever vil derfor bli relativt kostbar sett i forhold til antall elever i skolen. Som følge av kommunens økonomiske situasjon vil rådmannen revurdere omfanget av prosjektet. Rådmannen vil komme tilbake med nytt forslag og oppdatert kalkyle. Det er derfor satt av kr 2 millioner til prosjektering i 2018. Nye forslag legges normalt inn ved rullering av økonomiplanen. Avhengig av nytt forslag og kalkyle for prosjektet, vil rådmannen vurdere om det skal foreslås tiltak i forbindelse med første perioderapport, slik at byggearbeidet kan igangsettes så raskt som mulig.

1. I forbindelse med byggingen av ny fotballstadion, har Sandnes Ulf ansvar for flere rekkefølgekrav. Kan vi få en oversikt over tiltakene? Har rådmannen fått en oversikt over hva disse tiltakene vil koste Sandnes Ulf?

SVAR: Svar kommer i senere notat

2. Bygging av flerbrukshall i regi av Sandnes Ulf er tatt ut av deres fotballstadionprosjekt. Kan rådmannen bekrefte at man nå kan gå i gang med den nødvendige rehabiliteringen av kunstgressbanen i 2019, altså etter Lura som får sin rehabilitering i 2018?

SVAR: Svar kommer i senere notat

Tilleggsopplysning til rådmannens forslag til økonomiplan 2018-2021

Kontrollutvalgets budsjettforslag

Ved en inkurie har tiltak angående kontrollutvalgets budsjettforslag ikke blitt innarbeidet i rådmannens forslag. Det foreslås å øke budsjettet til kontrollutvalget med kr 313 000 i 2018, finansiert ved bruk av fond (kommune felles disposisjonsfond nr 25701110). Kontrollutvalget har fremlagt for bystyret budsjettforslag på kr 3,085 millioner for 2018. Økningen skyldes hovedsakelig utgiftene ved å etablere og ta i bruk skyløsninger for sak- og arkivsystemet. Dette er en følge av kommunens endringer. Timeprisen for revisortjenester har også økt med kr 50 per time. Antall forvaltningsrevisjoner er 3-4 i 2018.

Dokumentet er ikke signert da Sandnes kommune benytter elektronisk godkjenning.